

såsom nu mera varande nybyggare, att inberga foder för sin boskap. Nästa år, kan hända, skaffar han sig någon gammal ko, och, för att kunna bibehålla den vid lif, måste han timra fähus och hölada. Att dessa hus kunna, både till form och varaktighet, blifva alldeles efter mästaren, det förstås af sig sjelft.

§. 5.

Sålunda börjar han ställa sin hushållning i ordning, och inom några år blifver han äfven jordbrukare. Under sitt vistande om sommaren, antingen i Norrige eller Sverige, har han haft tillfälle, att inhemta ytliga formen af ett åkerbruk. Utan afseende på läge eller jordmonens beskaffenhet, fattar han spade eller hacka och börjar kräfsa eller röra om ytan af jorden. Han breder gödsel ända till quarters djuplek, och, såsom sädesman, strör han den goda säden rundeligen. Ju mer jag sår, tänker han, desto mera skall jag ock uppskärar. När skördetiden infaller, hemtar han med sorgfällighet kärffvarna tillhopa, bul-tar axen mot stenhällen och sönderbråkar kornet med en handqvarn. Sedan kokar han vällingar och bakar osyradt bröd, sådant, som fordomdags Abrahams hustru Sara, och njuter redan med en cynisk förnöjelse af jordens fetma och gröda samt lefver

för öfrigt sorgfritt för dagen, såsom han från barndomen varit van, att icke hafva omsorg för morgondagen.

§. 6.

Att många nybyggen i Lappmarken hafva en sådan upprinnelse, derom vittna äfven de Lappska namnen, hvarmed de flesta nybyggen, åtminstone i de norra Lappmarkerna, äro benämnda. Det samma be-sannar äfven den dagliga erfarenheten. Af de så kallade *Skogs-Lapparna* *) uppkom-

Lappm.

6.

*) I anseende till vitte genus pläga Lapparne indelas i 5 slag. 1:mo *Fjell-Lappar*. Deras nomadiska bana äret om är mellaa Norrska hafvet och Bottniska viken. Om sommaren vistas de på högsta fjellryggen och i Norrska skärgården. De kallas på Lappska språket *Pajelahah*. 2:do *Half-Fjellappar*, på Lappska *Kärohah*. De flytta under värsta myggåtet och hettan till fjellen, men vistas för öfrigt höst och vår omkring skogsbrynet, och om vintern i det skogiga Lappland. 3:to *Skogs-Lappar*, på Lappska *Vuowdekah*, bo både sommar och vinter i det skogiga Lappland. De hafva större rehnar än de förra. 4:to *Fiskar-Lappar*, på Lappska *Jauure-Gadel-Sameh*, hvilkas lefnadsätt jag be-